

101344

Asker og Bærum Budsokk
Mye godt lesestoff fra
historielaget 6.1.92

I sitt 40. år presenterer Asker og Bærum Historielag mye leseverdig i skrift nr. 32. Det er redigert av Svein Ola Hope, og har et innhold som spenner fra vår nære fortid under krigen, og til Asker i eldre tider. «Watnehjørnet på Høvik», en godt illustrert artikkel om familiebutikken, er skrevet av Stein Ryan. Anne-Marie Gropen har forfattet en innsiktsfull artikkel om offentlig tannpleie i Asker, og Historielagets stifter, prost Hans Christian Mamen, bidrar med ikke mindre enn to artikler. En om Johan Bojer og Askerbygda, og en oversikt over Historielagets forleggervirksomhet.

Av spesiell krigshistorisk interesse er Erling Persbråten's beretning om en likvidasjon på Smestad, og skildringen av hvordan gårdsbestyrer Carl Edvin Fleischer på Øverland gård ble skutt av tyskerne.

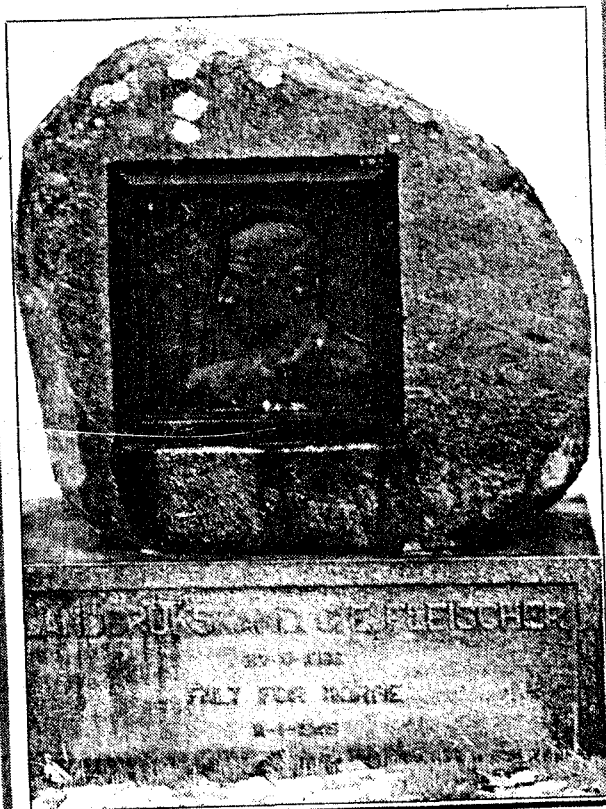
Historien om likvidasjonen på Smestad handler om hvordan Milorg drepte Walter Dammen som var aktiv frontkjemper og nazist, og som representerte en sikkerhetsrisiko for hjemmestyrkene.

– De så derfor ingen annen utvei enn å anbefale ham fjernet, skriver Persbråten.

Fra Anne-Marie Gropens artikkel, skoletannlegesjefen i Asker, får vi blant annet vite at den norske tannlegestandsfar var Thomas Kobro Høegh som slo seg ned på Frydendal i Asker da han pensjonerte seg i 1893. Vi får også vite at tannhelsens største fiende, sukkerforbruket, økte fra fem kg pr. person i 1890, til 15 kg i 1910, og 50 kg pr person i vår tid.

De av leserne som ønsker å vite noe om gamle tiders bosetting i Asker, får bare delvis sine ønsker oppfylt i Erling Rimstads artikkel over temaet. Dessverre er denne artikkelen beheftet med altfor mange feil og unøyaktigheter, og kildehenvisninger mangler. Det virker litt underlig å snakke om «år 1» i stedet for Kr.f. som er det vanlige. Bronsealderen er henlagt til 3000 – 1500 før Kr.f. – og vin-gårdene er nok yngre for å si det mildt. Dette har vel egentlig ikke så mye å gjøre med biskop Wulfilla og Sølvbibelen i Uppsala. Helleristninger nevnes, også de i Skjoberg samt Nord-Troms, hvor forfatteren kanskje tenker på Alta som er i Finnmark. Det er interessant å studere gårdsnavn og deres opprinnelse, men Nordrum, Vestrum, Allum, Sunnby, Nordby, Østby og Åby nevnes i en setning, hvorav Åby er det eneste som finnes i Asker. Å forklare Sem med at «Sjåheim virker unaturlig, det vanlige er å si Seheim», er ikke godt nok om et stoff hvor historikerne Liv Martinsen og Harald Winge tidligere har levert så solide bidrag. Kartet som er brukt er en dårlig gjengivelse av kartet i Liv Martinsen og Harald Winges historie «Asker og Bærum til 1840», uten at det er angitt at det er tatt derfra. Dette er bare noen få eksempler, og historielaget bør nok vurdere sitt lokalstoff mer kritisk og leve opp til en høyere standard.

Godt illustrert, og på glansfullt, lekkert papir, byr historielagets skrift for 1992 ellers på rike leseropplevelser.

Bauten over gårdsbestyrer Carl August Fleischer står foran hovedbygningen på Øverland gård. Historielagets skrift nr. 32 forteller hvordan Fleischer ble skutt av tyskerne under krigen.